

Zvonimir Osrečki

Ratko Božović, PAVLE NIKITOVIĆ NIK

Radionica duše, Beograd, 2006.

U dvorani pozorišta "Pinokio" u Zemunu, promovisana je, 23. oktobra, monografija beogradskog slikara Pavla Nikitovića Nika. U prisustvu mnogobrojnih prijatelja, ljubitelja umetnosti, kolekcionara, galerista i likovnih umetnika, o ovom izdavačkom poduhvatu govorili su autori tekstova u monografiji, dr Ratko Božović, sociolog kulture i Zvonimir Osrečki, novinar i publicista, i Milan Miladinović, filozof. U promotivnom programu učestvovao je i pesnik Mošo Odalović.

Pavle Nikitović Nik slika od 1957. godine. Izlagao je u mnogim mestima nekadašnje države, ali i u inostranstvu. Dobitnik je više značajnih nagrada među kojima i nagrada za slikarstvo mladih na jugoslovenskom, evropskom i svetskom nivou, kao i "Grand Prix" Evropske akademije za književnost, nauku i umetnost koji je Nikitoviću dodeljen za ostvarenja u grafičkim listovima iz ciklusa "Homo homini".

Nikitović je član Evropske akademije za književnost, nauku i umetnost. Jedan je od osnivača beogradske slikarske grupe "Paralaksa".

Monografija sadrži najreprezentativnije radove slikara Pavla Nika u tri decenije dugom bavljenju ovog stvaraooca likovnom umetnošću. Fotografije slika date su u knjizi hronološkim redom, onako kako su i nastajale i kako se slikar razvijao. Slike su svrstane su u pet ciklusa pod nazivima: "Homo Homini", "Daljine", "Apostazija", "Sećanja" i "Snoviđenja".

Nikitović je u početnoj fazi bavljenja slikarstvom bio blizak preciznom islikavanju oblika u nadrealnoj atmosferi i kompoziciji. U tom periodu veoma ga je zanimao klasičan portret. Bio mu je blizak i ženski akt.

Posle kraćeg prekida u slikanju, usled bavljenja glumom i drugim sadržajima, Nik se vraća platnu i boji, nadograđujući dotadašnje nadrealno figurativno slikarstvo meditativnom

Pavle Nikitović - Nik, *Ciklus Snoviđenja*, 1998, topljeni grafit na platnu, 81 x 60 cm

notom i kompleksnijim iskazom pri kojem se zalaže za dosezanje metafizičke dimenzije umetničkog dela.

Poslednju etapu slikarevog razvoja, u kojoj se Nikitović i danas nalazi, karakterišu, u dobroj meri, odlike apstraktnog ekspresionizma. Ovom periodu slikarevog razvoja dato je najviše

prostora u monografiji. Likovni poslenici vide u apstraktnom opusu ovog autora kulminaciju njegovog stvaralaštva. Pored snažne koloritne orkestracije i izrazitog ekspresivnog naboja, ovu poetiku, svrstanu u ciklus pod nazivom "Snoviđenja", karakterišu, takođe, vešta kompoziciona rešenja i potpuno slobodno kombinovanje materije kojom izgrađuje sliku.

Ratko Božović primetio je, u eseju objavljenom u monografiji, da slike ovog Nikovog ciklusa emituju "gotovo fantazmagorična očuđenja" i prepoznao u njima "podvodne pejzaže kroz koje je grunula svetlost otkrivajući boje nepoznatih svetova". Nazvao ih je "energetski nadmoćnim slikama, jer deluju kao da bude unutrašnjost minerala ili otvaraju prozore nepoznatih svetova."

Zvonimir Osrečki navodi da Nik, u slikarskom ciklusu "Snoviđenja", daje na površini slike svoj neposredni likovni iskaz, ističući u prvi plan ono što je neposredno vidljivo. Slikar insistira na čistom likovnom doživljaju, teži potpunoj otvorenosti i cilja ka apsolutnoj slici.

Likovni kritičar Dejan Đorić, oglašavajući se u uvodnoj likovnoj

kritici na koricama monografije, piše da umetnost Pavla Nikitovića Nika određuju istrajnost, čvrstina i oštrina. "Surova po formi i sadržini ona je," navodi Đorić, "odraz višedecenijske zaljubljenosti u slikarstvo".

Poslednje stranice monografije Pavla Nika, posvećene su ciklusu slika "Sećanja" – slikarevom opusu sa motivima nekađasnijih Zemuna i Beograda.

Monografija se završava fotografijama *bodi arta* kojim se umetnik, takođe, bavio.

Sasvim na kraju knjige objavljeni su novinski intervjui, reportaže i prikazi koji svedoče o mnogobrojnim aspektima umetničkog angažovanja Pavla Nika.

Izdavač monografije Pavla Nikitovića Nika je "Radionica duše". Recenzent ove publikacije je prof. dr Stanislav Živković. Knjiga je grafički pripremljena i odštampana u zemunskom "Birografu" u tiražu od 1000 primeraka.

Recimo na kraju, da je predviđeno da se, pored Beograda, promocija monografije Pavla Nikitovića Nika organizuje i u Novom Sadu, Subotici, Nišu, Kragujevcu i u drugim gradovima.